

Znaczenie konfliktu w Etiopii dla stabilności regionu

Klaudia Badzyńska

19.02.2021

Artykuł w skrócie:

- Choć rząd Etiopii uznaje konflikt za zakończony, walki z Tigrajskim Frontem Wyzwolenia Ludowego (TPLF) wciąż trwają.
- Destabilizacja w regionie Tigraju ma poważne implikacje dla równowagi wewnętrznej głównych państw tego obszaru – Etiopii, Erytrei, Somalii, Sudanu i Dżibuti.
- Zaplanowane na czerwiec 2021 r. wybory parlamentarne mogą doprowadzić do eskalacji sytuacji.

Wstęp

Rzekome nadejście pokoju w zdestabilizowanym regionie Rogu Afryki miało nastąpić wraz z deklaracją pokojową z 2018 r. kończącą wojnę pomiędzy Etiopią i Erytreą. Porozumienie zostało docenione przez społeczność międzynarodową, a w 2019 r. ówczesny premier Etiopii, Abiy Ahmed otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla.¹ Normalizacja stosunków pomiędzy państwami doprowadziła do otwarcia granic, kończąc trwającą od 1998 r. wojnę.

Krótkotrwały spokój został zakłócony przez sytuację z przełomu 3 i 4 listopada 2020 roku, kiedy partyzanci Tigrajskiego Ludowego Frontu Wyzwolenia (TPLF) zaatakowali etiopskie bazy wojskowe.² W odpowiedzi władze rządowe ogłosiły ofensywę przeciw TPLF, jednocześnie odcinając prowincję od Internetu. Rządowa ofensywa na stolicę regionu, Mekelle, skłoniła siły TPLF do wycofania się z miasta, a wojska federalne zajęły ją 28 listopada bez walki. **Abiy Ahmed oficjalnie ogłosił zwycięstwo, ale Etiopia nadal stoi w obliczu okrutnej wojny partyzanckiej.** Mimo zatrzymań członków sił policyjnych oraz części z kluczowych przywódców TPLF, Tigrajczycy oświadczyli, że wciąż będą stawiać opór.³

---

¹ Politico, *Ethiopia's internal conflict explained*.

<https://www.politico.eu/article/ethiopia-internal-conflict-explained/>

[dostęp online 28.01.2021]

² BBC, *Tigray crisis: Ethiopia orders military response after army base seized*.

<https://www.bbc.com/news/world-africa-54805088> [dostęp online 28.01.2021]

³ Bloomberg, *UN Security Council Urges Access to War-Torn Ethiopia Region*

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-04/un-security-council-urges-access-to-war-ravaged-ethiopia-region> [dostęp online 04.02.2021]

Tło konfliktu

Konflikt w Etiopii jest napędzany przez głęboko zakorzenione podziały etniczne. W latach 70. i 80. XX w. partyzanci Tigrajskiego Ludowego Frontu Wyzwolenia (TPLF) odegrali kluczową rolę walcząc z komunistycznym reżimem Mengistu Haile Mariama. Po jego obaleniu w 1991 r. stali się dominującym ugrupowaniem w kraju, nominalnie pozostając w koalicji z partiami reprezentującymi grupy etniczne: Oromo, Amharów i ludy regionu południowego.⁴ Chociaż Tigrajczycy stanowią zaledwie 6% całej populacji Etiopii, przez prawie 30 lat cieszyli się przytłaczającą ilością wpływów politycznych oraz wojskowych.⁵

Sprzeciw wobec ich autokratycznych rządów skutkował latami antyrządowych protestów, a partia została ostatecznie pozbawiona władzy wraz z wyborem Abiy Ahmeda na premiera w 2018 roku. Nowy przywódca zobowiązał się do zjednoczenia Etiopii i wzmocnienia władzy rządu federalnego. Demokratyczne reformy skutkowały utratą przywilejów, jakimi cieszył się Tigrajski Ludowy Front Wyzwolenia. Wycofali oni swoje siły, a pełnię władzy zachowali na terenie autonomicznego regionu Tigraj, bojkotując wszelkie płynące ze stolicy nakazy aresztowań i nominacje na stanowiska cywilne i wojskowe.

Federalizm etniczny

Od 1991 r. Konstytucja Etiopii stanowi, że struktura federalna będzie opierać się na podziale etniczno-językowym. Państwo zostało wówczas podzielone na dziesięć autonomicznych stanów, zamieszkiwanych przez odrębne mniejszości etniczne.⁶

W sporze z rządem centralnym TPLF prezentuje się właśnie jako obrońca federalizmu etnicznego. System zezwala autonomicznym regionom m.in. na posiadanie własnych sił zbrojnych i partii politycznych, powodując jednocześnie wzrost separatystycznych tendencji odśrodkowych i osłabienie więzi z państwem. Abiy Ahmed starał się zwiększyć

---

⁴ PISM, *Unia Afrykańska i ONZ wobec kryzys w Etiopii.*

https://www.pism.pl/publikacje/Unia_Afrykanska_i_ONZ_wobec_kryzysu_w_Etiopii

[dostęp online 29.01.2021]

⁵ Foreign Policy, *Tigray's War Against Ethiopia Isn't About Autonomy. It's About Economic Power.*

<https://foreignpolicy.com/2020/11/19/tigray-tplf-war-against-ethiopia-abiy-ahmed-isnt-about-autonomy-its-about-economic-power/> [dostęp online 29.01.2021]

⁶ Accord, *Ethnic Conflict under Ethnic Federalism.*

<https://www.accord.org.za/conflict-trends/ethnic-conflict-under-ethnic-federalism/> [dostęp online 29.01.2021]

wpływy władzy centralnej w prowincjach, tworząc nową, ogólnokrajową Partię Dobrobytu w miejsce dysfunkcyjnej koalicji ugrupowań etnicznych, czemu TPLF się sprzeciwiło.

Gdy zaplanowane na sierpień 2020 r. wybory parlamentarne zostały przesunięte z powodu pandemii, Tigrajski Ludowy Front Wyzwolenia oskarżył rząd o ignorowanie konstytucji oraz uznał, że mandat premiera wygaś. ⁷ **We wrześniu br. TPLF zorganizował, wbrew zakazowi, swoje własne wybory władz prowincji. Od tego czasu oba rządy określają się nawzajem jako „nielegalne”. ⁸**

Skutki dla regionu Rogu Afryki

Konsekwencje obecnego kryzysu w Etiopii będą miały znaczący wpływ na państwa regionu. Narastające kryzysy wewnętrzne Etiopii stanowią coraz większe zagrożenie nie tylko dla jej obywateli, ale także dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz dla interesów Stanów Zjednoczonych i ich partnerów, głównie Egiptu, Arabii Saudyjskiej i Zjednoczonych Emiratów Arabskich (ZEA).⁹

Somalia

W ciągu ostatniej dekady Etiopia odegrała kluczową rolę w utrzymaniu bezpieczeństwa w Rogu Afryki, jednak wewnętrzne konflikty w kraju osłabiły regionalne wysiłki na rzecz stabilizacji, pozostawiając przestrzeń do rozwoju dla podmiotów niepaństwowych. **Etiopia była głównym dostawcą sił działających w ramach AMISOM,¹⁰ pokojowej misji Unii Afrykańskiej skoncentrowanej na zwalczaniu al-Shabab.¹¹** Wycofanie przez premiera Abiyya około 3000 etiopskich żołnierzy z Somalii w celu walki z Tigrajskim Ludowym Frontem

---

⁷ PISM, *Unia Afrykańska i ONZ wobec kryzysu w Etiopii*.

https://www.pism.pl/publikacje/Unia_Afrykanska_i_ONZ_wobec_kryzysu_w_Etiopii

[dostęp online 29.01.2021]

⁸ BBC, *Tigray crisis: Why there are fears of civil war in Ethiopia*. <https://www.bbc.com/news/world-africa-54826875> [dostęp online 29.01.2021]

⁹ Al-monitor, *Ethiopia's worsening crisis threatens regional, Mideast security*.

<https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2021/01/ethiopia-crisis-mideast-security-gulf-eritrea-uae-tigray.html> [dostęp online 29.01.2021]

¹⁰ African Union Mission to Somalia

¹¹ Somalijska radykalna islamistyczna organizacja terrorystyczna, od 2012 formalnie komórka Al-Ka'idy w Rogu Afryki

Wyzwolenia może znacznie wpłynąć na zwiększenie niestabilności w kraju i podważyć wysiłki AMISOM w zakresie przeciwdziałania al-Shabab.¹²

Sytuację dodatkowo komplikuje eskalacja napięć między rządem federalnym, mającym siedzibę w Mogadiszu, a pół-autonomicznymi stanami regionalnymi Somalii. Zarówno Abiy, jak i jego somalijski odpowiednik Mohamed Abdullahi Mohamed – który jest bardziej znany pod pseudonimem Farmajo – starali się scentralizować władzę wykonawczą w swoich rządach federalnych, pomimo ciągłego i coraz bardziej gwałtownego sprzeciwu lokalnych władz. Konflikt w Tigray jedynie zaostrza te podziały.¹³

Sudan

a. Sporna granica

W styczniu 2021 r. Etiopia ostrzegła Sudan w związku z ciągłym gromadzeniem sił zbrojnych na spornym obszarze przygranicznym twierdząc, że Sudan wykorzystał zdestabilizowaną przez konflikt w Tigray sytuację, aby zająć jej ziemie.¹⁴ W 2008 r. oba rządy zawarły kompromis, w wyniku którego Etiopia uznała sudańską granicę, w zamian za pozwolenie zamieszkałym tam Etiopczykom na dalszy pobyt.

Sudan odgrywa kluczową rolę w określeniu, czy konflikt w Tigray będzie krótkotrwały, czy długoterminowy. Dopóki nadal będzie blokować granicę, rebelianci z TPLF pozostając bez dostępu do morza, są zmuszeni rozproszyć się i kontynuować ograniczoną wojnę partyzancką. Ostatnią rzeczą, jakiej Etiopia potrzebuje jest wsparcie Sudanu dla TPLF umożliwiające im kontynuowanie dalszych działań wojskowych.¹⁵

---

¹²Bloomberg, *Ethiopia Withdraws Thousands of Troops From Neighboring Somalia*
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-13/ethiopia-withdraws-thousands-of-troops-from-neighboring-somalia> [dostęp online 31.01.2021]

¹³ World Politics Review, *Will Somalia Be Collateral Damage of Ethiopia's Tigray Conflict?*
<https://www.worldpoliticsreview.com/articles/29356/the-tigray-conflict-s-fallout-for-somalia-ethiopia-relations> [dostęp online 31.01.2021]

¹⁴ Italian Institute for International Political Studies, *Tigray and Further Tensions Between Sudan and Ethiopia*
<https://www.ispionline.it/en/publicazione/tigray-and-further-tensions-between-sudan-and-ethiopia-29053> [dostęp online 01.02.2021]

¹⁵ Power Technology, *Tigray conflict threatens the Grand Ethiopian Renaissance Dam*

<https://www.power-technology.com/comment/tigray-conflict-grand-ethiopian-renaissance-dam/> [dostęp online 01.02.2021]

b. Tama Wielkiego Odrodzenia

Niedawny konflikt w regionie Tigray w Etiopii grozi zaostrzeniem napięć wokół projektu Tamy Wielkiego Odrodzenia (GERD). Nil Błękitny dostarcza około 80% wody do głównej rzeki Nilu, wzdłuż której leży Egipt i Sudan. Ze względu na pustylny klimat, aż 90% zapotrzebowania na wodę Egipt pobiera właśnie z Nilu.¹⁶ Choć negocjacje w sprawie tamy osiągnęły decydujący etap, rozmowy mogą zostać opóźnione, gdy rząd Etiopii zareaguje na trwający kryzys. Nieprzestrzeżenie przez Etiopię warunków trójstronnych negocjacji GERD może skutkować poważnymi cięciami w finansowaniu przez darczyńców.¹⁷

c. Fala uchodźców

Jeszcze przed rozpoczęciem konfliktu w Etiopii, Sudan był już domem dla ponad 1,2 miliona uchodźców z Sudanu Południowego, Republiki Środkowoafrykańskiej i pół tuzina innych krajów. **Okolo 2 mln Sudańczyków zostało przesiedlonych wewnątrz, a od początku walk, prawie 60,700 uchodźców Etiopii i Erytrei przedostało się do wnętrza państwa.**¹⁸

¹⁹ Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (UNOCHA) poinformowało, że powódzie spowodowały niedobór większości towarów i nagły wzrost cen, co doprowadziło do najwyższego poziomu braku bezpieczeństwa żywnościowego odnotowanego w Sudanie w ostatniej dekadzie. Zwiększa to presję wynikającą z kruchego i wciąż trwającego procesu pokojowego i kryzysu gospodarczego, ze stopą inflacji przekraczającą 240%.²⁰

Zaledwie rok po rewolucji istnieją obawy, że naciski wynikające z nowego konfliktu, wzmacniające już obecne problemy, mogą doprowadzić do ponownego chaosu zarówno w Sudanie, jak i w Sudanie Południowym.

---

¹⁶ Raport Biura Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej <https://reports.unocha.org/en/country/ethiopia/> [dostęp online 05.02.2021]

¹⁷ Carleton University, *Beyond the Headlines: Forgotten Fragility in Ethiopia*. <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Ethiopia-Fragility-Brief-2021.pdf> [dostęp online 01.02.2021]

¹⁸ UNICEF USA, *UNICEF Acts to Help Ethiopian Refugees in Sudan*. <https://www.unicefusa.org/stories/unicef-acts-help-ethiopian-refugees-sudan/37916> [dostęp online 01.02.2021]

¹⁹ Raport Biura Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej <https://reports.unocha.org/en/country/sudan/> [dostęp online 04.02.2021]

²⁰ Reuters, *Sudan's annual inflation jumps to 254% in November*.

<https://www.reuters.com/article/sudan-inflation-idINL1N2IQ2RO> [dostęp online 01.02.2021]

Erytrea

Tigrajski Front Wyzwolenia Ludowego podjął próbę umiędzynarodowienia konfliktu. W listopadzie 2020 r. partyzanci ostrzelali granicę Erytrei, twierdząc, że pomaga ona rządowi centralnemu Etiopii.²¹ Od początku lat 90. Erytrejski Ludowy Front Wyzwolenia (EPLF) ramię w ramię walczył z partyzantami z TPLF przeciwko dyktaturze w Etiopii. Obalenie reżimu Derga w 1991 r. uutorowało drogę do niepodległości Erytrei. W 1998 r. oba kraje rozpoczęły jednak wojnę o spory terytorialne, gospodarcze i polityczne. Po porozumieniu pokojowym w 2000 r. Erytrea i Etiopia pozostawały w stanie konfliktu zbrojnego przez prawie 18 lat, który zakończył się po tym, jak Abiy Ahmed został etiopskim premierem.

Stany Zjednoczone potwierdziły, że armia Erytrei przyłączyła się do kampanii wojskowej po stronie rządu etiopskiego, chociaż Etiopia i Erytrea wciąż oficjalnie temu zaprzeczają.²²

Dżibuti

Najmniejsze państwo Rogu Afryki i jedno z najbiedniejszych członków zarówno Ligi Arabskiej, jak i Unii Afrykańskiej. **Pomimo niewielkiego terytorium jest to strategicznie najważniejsze państwo Afryki, które staje się liderem w ilości stacjonujących zagranicznych baz wojskowych.**²³ Na terenie Dżibuti znajdują się amerykańskie, chińskie, francuskie włoskie oraz japońskie bazy, a jego port stanowi jedyny dostęp do morza dla Etiopii.²⁴ Linia brzegowa państwa rozciąga się na styku Morza Czerwonego i Zatoki Adeńskiej, gdzie każdego roku przepływa znaczna część światowych dostaw energii i handlu.

Etiopia i Dżibuti tradycyjnie utrzymywały bliskie stosunki polityczne i gospodarcze z wzajemnej konieczności. Kiedy w 1998 r. wybuchła wojna graniczna między Etiopią a Erytreą, Etiopia straciła dostęp do erytrejskiego portu. Od tego czasu w przeważającej mierze

---

²¹ Defence 24, *Rakiety z Tigraj spadły w stolicy Erytrei*.

<https://www.defence24.pl/rakiety-z-tigraj-spadly-w-tolicy-erytrei> [dostęp online 01.02.2021]

²² Reuters, *Exclusive: U.S. says reports of Eritrean troops in Ethiopia's Tigray are 'credible'*.

<https://www.reuters.com/article/ethiopia-conflict-eritrea-usa-exclusive-idUSKBN28L06R> [dostęp online 01.02.2021]

²³ Defence 24, *Dżibuti - afrykański "przesmyk suwalski"*.

<https://www.defence24.pl/najniebezpieczniejsze-23-tys-km-kwadratowych-swiata-komentarz> [dostęp online 01.02.2021]

²⁴ Reuters, *Factbox: Which countries have stakes in Ethiopia's war?* <https://www.reuters.com/article/uk-ethiopia-conflict-region-factbox-idUSKBN27X0ZR> [dostęp online 01.02.2021]

polegała na portach w Dżibuti w zakresie obsługi importu i eksportu: około 95 % etiopskiego importu przechodzi tranzyt przez Dżibuti.²⁵

Dżibuti jako jedyne państwo z całego regionu Rogu Afryki może odczuwać pozytywne skutki destabilizacji. Zyski z użytkowania jego portów przez Etiopię – szacowane na bilion dolarów rocznie – są głównym źródłem dochodów tamtejszego rządu.²⁶

Kryzys humanitarny

Po ponad trzech miesiącach konfliktu pomoc humanitarna dla potrzebujących w Tigray pozostaje nieadekwatna do rosnących potrzeb obserwowanych w terenie. Ponieważ dostęp do wsi jest w większości zablokowany, pomoc humanitarna nie jest udzielana na obszarach poza kontrolą rządową.²⁷ **2,3 miliona ludzi potrzebuje pomocy, jednak ogólny dostęp do regionu został ograniczony przez władze centralne Etiopii.**²⁸ Dystrybucja żywności na dużą skalę okazała się wyzwaniem dla organizacji humanitarnych, ponieważ sporadyczne walki nadal trwają, a oficjalne prośby o dostarczenie dostaw są często opóźniane lub odrzucane.²⁹ Jeszcze przed wybuchem konfliktu w Etiopii pandemia COVID-19 ponad dwukrotnie zwiększyła liczbę potrzebujących. Wzrost ten był w dużej mierze spowodowany niestabilnością gospodarczą i rosnącym bezrobociem związanym z pandemią. **Międzynarodowy Fundusz Walutowy szacuje obecnie, że wzrost PKB w Etiopii spadnie do 0% w 2021 roku.**³⁰

---

²⁵ The New Humanitarian, *Ethiopia: A partial view of the humanitarian fallout emerges in Tigray*.

<https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2021/01/12/tigray-ethiopia-humanitarian-needs-assessment-incomplete> [dostęp online 04.02.2021]

²⁶ Atlantic Council, *Why Djibouti is the loser of the Horn of Africa's new peace* AfricaSource.

<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/africasource/why-djibouti-is-the-loser-of-the-horn-of-africa-s-new-peace/> [dostęp online 04.02.2021]

²⁷ Raport Biura Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej
<https://reports.unocha.org/en/country/ethiopia/> [dostęp online 04.02.2021]

²⁸ UN News, *Insecurity and bureaucracy hampering aid to Ethiopia's Tigray region*.
<https://news.un.org/en/story/2021/01/1082052> [dostęp online 04.02.2021]

²⁹ Geneva Solutions, *Ethiopia: humanitarian fallout emerging from conflict zone*.
<https://genevasolutions.news/peace-humanitarian/ethiopia-humanitarian-fallout-emerging-from-conflict-zone> [dostęp online 04.02.2021]

³⁰ International Rescue Committee, *Crisis in Ethiopia: New conflict threatens the region*.
<https://www.rescue.org/article/crisis-ethiopia-new-conflict-threatens-region> [dostęp online 04.02.2021]

Podsumowanie

Choć rząd Etiopii uznaje konflikt za zakończony, najwyższe kierownictwo Tigraskiego Frontu Wyzwolenia Ludowego nadal jest na wolności, a tym samym wzrasta prawdopodobieństwo przedłużania się walk zbrojnych. Dzieje się tak, ponieważ Abiy Ahmed za swój ostateczny cel obrał ich aresztowanie, podczas gdy liderzy partyzantów zamierzają kontynuować stawianie oporu.³¹ **Sytuacji nie ułatwiają zbliżające się wybory parlamentarne, zapowiedziane na czerwiec 2021 r., które mogą spowodować utrzymywanie, a nawet intensyfikację, napięć politycznych.**³²

Jeśli federalne siły bezpieczeństwa nadal będą skupiać się na jednym regionie, grupy zbrojne w innych częściach Etiopii mogą zyskać okazję do zintensyfikowania swoich działań. Nasilony konflikt pogłębi jedynie kryzys wewnętrznych przesiedleńców w kraju, a uzależnienie państwa od podmiotów humanitarnych, takich jak UNOCHA, nasili się. Spowolnienie gospodarcze spotęguje z kolei powszechne bezrobocie, dodatkowo podsycając niepokoje społeczne.³³

Jedynym pokojowym rozwiązaniem konfliktu wydaje się być skłonienie Tigraszczyków do zaangażowania się w działalność wieloetnicznej Partii Dobrostanu, tak aby napięcia etniczne można było rozwiązać formalnymi ścieżkami politycznymi. TPLF mógłby wówczas częściowo kształtować federalny system polityczny, jednocześnie musząc współpracować z innymi mniejszościami etnicznymi.

Rekomendacje

- Stany Zjednoczone, Unia Europejska i Unia Afrykańska (UA) powinni naciskać na władze federalne Etiopii, aby zezwoliły śledczym oraz mediom na nieograniczony dostęp do całego regionu Tigras. Do tej pory ograniczenia w poruszaniu się i przerwy w dostawie usług telekomunikacyjnych uniemożliwiały lokalnym mieszkańcom

---

³¹Al Jazeera, *Removed leader of Ethiopia's Tigray promises 'resistance': Audio*.
<https://www.aljazeera.com/news/2021/1/31/ex-leader-of-ethiopia-tigray-region-vows-extended-resistance>
[dostęp online 04.02.2021]

³²Africa News, *Ethiopia to hold legislative, regional elections on June 5*.
<https://www.africanews.com/2020/12/25/ethiopia-to-hold-legislative-regional-elections-on-june-5/> [dostęp online 04.02.2021]

³³Carleton University, *Beyond the Headlines: Forgotten Fragility in Ethiopia*.
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Ethiopia-Fragility-Brief-2021.pdf> [dostęp online 04.02.2021]

otrzymanie niezbędnej pomocy i utrudniały weryfikację doniesień o okrucieństwach po obu stronach.

- Aby zapobiec katastrofie humanitarnej, UE oraz USA winny wspólnie domagać się od Abiyya Ahmeda zezwolenia organizacjom pozarządowym na dostęp do obszarów objętych konfliktem, nawet jeśli będzie wymagać to zawarcia umowy z siłami tigrajskimi.
- Administracja Joe Bidena powinna zintensyfikować swoje działania wobec rządu Premiera Abiyya mające na celu zaprzestanie angażowania Etiopii w walki zbrojne oraz wezwać swoich sprzymierzeńców z Zatoki Perskiej (Zjednoczone Emiraty Arabskie i Arabię Saudyjską), którzy mają stosunkowo silny wpływ na Erytreę, aby wpłynęli na swojego sojusznika.³⁴

---

³⁴ International Crisis Group, *Finding a Path to Peace in Ethiopia's Tigray Region*
<https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/167-finding-path-peace-ethiopia-tigray-region>
[dostęp online 13.02.2021]

Bibliografia:

Jean-Baptiste Vilmer (2021), Peace without freedom in Eritrea: causes and consequences of the Ethio-Eritrean rapprochement, *Journal of Eastern African Studies*, s.23-42,

<https://doi.org/10.1080/17531055.2020.1871556>

Giovanni Carbone (2020), Africa's Thorny Horn Searching for a New Balance in the Age of Pandemic, *The Institute for International Political Studies*, s. 52-76

https://www.ispionline.it/sites/default/files/pubblicazioni/ispi_report_africas_thorny_horn_2020_0.pdf#page=52

Piotr L. Wilczyński (2011), Uwarunkowania geograficzne i zróżnicowanie regionalne konfliktów zbrojnych na świecie po drugiej wojnie światowej, *Zakład Geografii Politycznej WNG UŁ*

https://old.up.krakow.pl/geo/cyber/wilczynski_p1_uwarunkowania_geograficzne_wojen.pdf

Kidist Mulugeta (2014), The Role of Regional Powers in the Field of Peace and Security: The Case of Ethiopia, *Fundacja im. Friedricha Eberta*

<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/aethiopien/10879.pdf>

Council on Foreign Relations, *Ethiopia-Sudan Border Dispute Raises Stakes for Security in the Horn*

<https://www.cfr.org/blog/ethiopia-sudan-border-dispute-raises-stakes-security-horn>

[dostęp online 04.02.2021]

International Crisis Group, *Steering Ethiopia's Tigray Crisis Away from Conflict*

<https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/b162-steering-ethiopias-tigray-crisis-away-conflict> [dostęp online 28.01.2021]

International Crisis Group, *Finding a Path to Peace in Ethiopia's Tigray Region*

<https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/167-finding-path-peace-ethiopias-tigray-region> [dostęp online 13.02.2021]

O AUTORCE

Studentka stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zainteresowania badawcze to bezpieczeństwo międzynarodowe, konflikty zbrojne obejmujące obszar Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu, ze szczególnym uwzględnieniem konfliktów na tle etnicznym.

JEŻELI DOCENIASZ NASZĄ PRACĘ, DOŁĄCZ DO GRONA NASZYCH DARCZYŃCÓW!

Z otrzymanych funduszy sfinansujemy powstanie kolejnych publikacji.

Możliwość wsparcia to bezpośrednia wpłata na konto Instytutu Nowej Europy: 95 2530 0008
2090 1053 7214 0001 tytułem: „darowizna na cele statutowe”.